

JONATHAN
FRANZEN

Puritate

Traducere din limba engleză
și note de Iulia Gorzo

POLIROM
2020

Cuprins

Purity în Oakland	9
Republica Prostului Gust	107
Prea multă informație	231
Ferma Clar de Lună	327
[le1o9n8a0rd]	425
Ucigașul	597
Vine ploaia	689

— Întâi spune-mi cu ce te mai pot ajuta.

— Nu trebuia să vii aici. De fapt, e interesant că ai venit. Totul e în regulă pe celălalt front domestic?

— Lucrurile merg bine.

— Ai încruntătura aia ca o paranteză între sprâncene.

— Sunt doar foarte obosită.

— Nu-l știu pe iubitul tău – n-am avut plăcerea. Dar puștoaica are o bubă pe partea cu tăticu'. Până și tipul în cărucior avea o șansă, în alea câteva minute în care m-ai lăsat cu ea. Mereu am avut talentul să scot la iveală vechi bube paterne.

— Ha! Mersi pentru aluzie.

— Nu mă refeream la tine. (Se încruntă.) Asta am fost eu pentru tine? Tăticu'?

— Nu. Dar probabil că aveam într-adevăr niște bube paterne.

— Pe tine nu te-am mirosit cum am mirosit-o pe fata aia. Te sfătuiesc să fii vigilentă.

— N-ai avut niciodată tentația să lași un gând nerostit?

— Sunt scriitor, iubito. Pentru asta sunt plătit o nimica toată și recenzat fără cruțare, ca să exprim gânduri.

— Probabil că devine foarte obositor la un moment dat.

Când ajunse în sfârșit acasă la Tom, singura lumină care se zărea venea din bucătărie. Îi plăcea casa și se simțea în largul ei acolo, dar tocmai faptul că era plăcută îi aducea aminte întruna că fusese cumpărată din banii lăsați de tatăl lui Anabel. Poate asta era motivul pentru care avusese întotdeauna rețineri fie și să atârne un tablou ales de ea în casă și pentru care, de-a lungul vremii, încercase să-l convingă pe Tom să accepte plata unei chirii. Cum el refuzase, plătea în schimb infirmierii lui Charles și contribuia cu sume importante la

EMILY's List, NARAL, NOW¹ și la susținerea Barbarei Boxer², ca să-și împace conștiința feministă.

Când ajunse la ușa din spate, înainte să intre, își masă pielea dintre sprâncene, fiind recunoscătoare și nu supărată că Charles îi spusese că se încruntă. Îi trecu prin cap că rămăsese măritată cu el mai puțin din motive de vinovăție sau de echilibru strategic cât pur și simplu pentru că nu suporta să se despartă de cineva care o iubea încă.

În bucătărie nu era nimeni. În oala pentru paste fierbea niște apă, iar pe blatul insulei stătea o salată neamestecată.

— Bu-u-nă! strigă Leila pe tonul caraghios, cântat, pe care ea și Tom îl foloseau ca să-și anunțe sosirea.

— Bună, îi răspunse el din living, fără tonul cântat.

Leila își trase valiza cu roțile până în holul de la intrare. În penumbră, nu-l văzu chiar imediat pe Tom întins pe canapea.

— Unde-i Pip? întrebă ea.

— E în oraș cu stagiarii în seara asta. Eu am băut prea mult așteptându-te și am simțit nevoia să mă întind.

— Îmi pare rău că am întârziat atât. Putem mânca imediat.

— Nu-i nici o grabă. Ai ceva de băut în frigider.

— Aș bea ceva, de ce să mint?

Își urcă valiza la etaj și se schimbă în blugi și un pulover. Casa părea să absoarbă orice zgomot

1. EMILY's List – comitet de acțiune politică american ce are drept scop susținerea candidatelor democate la alegeri; National Abortion Rights Action League (NARAL) – organizație americană ce militează pentru dreptul la avort; National Organization for Women (NOW) – organizație feministă americană.

2. Politiciană americană progresistă, membră a Partidului Democrat și senatoare de California.

într-un mod lugubru, banalitățile venirii acasă neproducând nici o reverberație, însă asta poate doar pentru că se așteptase să fie și Pip acolo. Când coborî și-și luă în primire băutura, Tom stătea încă pe canapea.

— Ai primit mesajul meu, zise ea.

— Da.

— Două femei au murit. Probabil și tipul de la care a pornit totul e mort. E un subiect despre droguri în aceeași măsură în care e un subiect despre bombe nucleare. Absolut sinistru.

— Excelent, Leila.

Deși Tom părea absent, ea își sorbi băutura și-i povesti detaliile. El îi răspunse corespunzător, însă nu pe tonul lui obișnuit, iar apoi se lăsă tăcerea. Casa era atât de liniștită, încât se auzea zăngănitul slab al capacului de pe oala pentru paste.

— Care-i treaba? întrebă ea.

Tom nu răspunse imediat.

— Probabil ești foarte obosită.

— Nu e chiar așa de rău. M-am trezit de la băutură.

Se lăsă din nou tăcerea, una de rău augur. Leila se simțea de parcă ar fi intrat în viața altcuiva, în casa altcuiva. N-o recunoștea. Pip îi făcuse ceva. Zăngănitul îndepărtat al capacului de pe oală deveni brusc insuportabil.

— Mă duc să închid aragazul, zise ea.

Când se întoarse, Tom se ridicase în capul oaselor pe canapea, frecându-se la ochi cu o mână și ținându-și ochelarii în cealaltă.

— Nu vrei să-mi spui ce se întâmplă? întrebă ea.

— Ascult-o întotdeauna pe Leila.

— Ce înseamnă asta?

— Că ai avut dreptate. A fost o idee proastă s-o aducem aici.

— Cum așa?

— E un motiv de supărare pentru tine.

— Printre multe altele. Dacă asta-i tot, hai să trecem peste.

Tăcere.

— Seamănă nefiresc de mult cu Anabel, zise Tom. Nu la fire, ci la voce, la gesturi. Când cască ea, parc-ar căsca Anabel. La fel și când strănută.

— Cum n-o cunosc pe Anabel, va trebui să te cred pe cuvânt. Vrei să faci sex cu ea?

El clătină din cap.

— Ești sigur?

Spre oroarea ei, Tom păru să simtă nevoia să-și cântărească răspunsul.

— O, căcat! făcu Leila. *Căcat!*

— Nu e ce-ți închipui tu.

Era ca și cum brusc, fără să fi dat vreun semn, ar fi început să vomite. Valul de furie, vechea senzație de ceartă.

— Leila, e...

— Ai idee cât de sătulă sunt de viața asta? Ai măcar cea mai vagă idee? Cum e să trăiești cu un bărbat care este încă obsedat de o femeie pe care n-a mai văzut-o de douăzeci și cinci de ani? Să simt că, pentru tine, contează doar că nu sunt ea?

Nu era cazul să-i răspundă cu aceeași monedă. Tom știa să-și păstreze calmul și să dezamorseze situația. Dar probabil că băuse destul de mult înainte să vină ea acasă.

— Ba da, am o vagă idee, răspunse el șovăitor. Mda, o vagă idee. Știu cum e să stai aici și să aștept toată seara în timp ce tu te duci în vizită la soțul tău fără nici un motiv.

— Infirmierul lui n-a mai ajuns.

— Ciudat! Cine să se fi așteptat la așa ceva? Ce, s-a mai întâmplat vreodată?

— A fost un ghinion că s-a întâmplat în seara asta.

— Nu s-a întâmplat nimic neobișnuit.

— Păi, bine atunci, pentru că asta nu se va schimba niciodată. De ce aș face schimbări acum?

De fapt, ce m-o fi apucat să vin acasă? De ce n-oi fi rămas cu un om care n-o să mă rănească niciodată? Care nu mă rănește niciodată. Un om pentru care sunt numărul unu.

— Chiar, de ce?

— Pentru că nu-l iubesc! Știi asta. N-are nici o legătură cu Charles.

— Ba cred că are pe undeva.

— Nici una, absolut nici una. Eu am grijă de Charles pentru că are nevoie de mine. Tu rămâi agățat de Anabel pentru că n-ai încetat niciodată s-o iubești.

— E ridicol ce spui.

— E ridicol să negi. Mi-am dat seama din clipa când v-am văzut pe tine și pe Pip în aceeași cameră. *Nimeni nu rămâne obsedat de cineva pe care nu-l mai iubește.*

— Nu eu sunt ăla care continuă să-și satisfacă manual soțul.

— Doamne!

— Dacă ăsta o fi singurul mod în care-l satisfaci.

— Fir-ar al naibii să fie! Rău am făcut că ți-am zis!

— Că mi-ai zis e una. Eu vorbesc despre ce faci. Nu ți se pare că avem un mic dublu standard aici?

— Ți-am zis pentru că nu contează. Tu cu gura ta ai spus că nu contează. Ai spus că e ca și cum i-aș da piure de mazăre cu lingura. Exact astea au fost cuvintele tale.

— Zic și eu așa, Leila. Nu mă lua pe mine cu obsesiile. Tu practic trebuie să inventezi motive să te duci la el.

— Are nevoie de îngrijire.

— Nici măcar *nu vrea* jumătate dintre lucrurile pe care le faci pentru el.

— Ei, îmi pare rău, dar ai avut și tu șansa ta. Ai avut șansa să-mi oferi pe cineva mai potrivit de care să am grijă. Și singurul motiv pentru care n-ai vrut...

— A, poftim!

— Singurul motiv pentru care n-ai vrut...

— Știi bine că au fost o mulțime de motive întemeiate.

— Singurul motiv pentru care n-ai vrut e Anabel. Anabel, Anabel, Anabel. Ce-i așa de minunat și de fantastic la Anabel? Te rog să-mi răspunzi. Vreau să știu.

El oftă adânc.

— În afară de primii doi ani, n-am fost aproape deloc fericit cu ea. Cu tine sunt aproape mereu fericit. Mă faci fericit de fiecare dată când intri în încăpere.

— Adică cum am intrat adineauri? Asta te-a făcut fericit?

— Acum se pare că ne certăm.

— Pentru că Anabel e aici – ai spus-o chiar tu. Aceeași voce, aceleași gesturi. Poți fi fericit cu mine câtă vreme suntem singuri, dar ia pune-o pe ea în aceeași casă cu noi...

— Am spus deja că a fost o greșeală s-o aducem pe Pip aici.

— Deci, cu alte cuvinte, da. Eu sunt bună doar până îți aduci aminte de ea.

— Nu-i adevărat. Total greșit.

— Știi ce-mi vine să fac acum? Îmi vine să vă las să stați aici singuri și să vă lămuriiți. Eu pot să locuiesc cu soțul meu, ea o să aibă tatăl pe care nu l-a avut niciodată, iar tu o să ai o incarnare proaspătă a femeii de care nu te-ai desprins niciodată. Poți s-o asculți cum cască și să-ți închipui că ești cu Anabel.

— Leila!

— Să știi că nu glumesc. Mă gândesc că s-ar putea să fac chestia asta. E destul de reconfortant gândul că, de dragul variației, n-o să mai fiu amanta șefului. Că n-o să mai fie asta *întâiul și întâiul lucru* pe care-l află despre mine orice nou stagiar. Poate că o să-mi fac și niște prietene noi cu ocazia asta,